

CUPRINS

ABREVIERI / 7

I. FIZIOLOGIA SISTEMULUI ENDOCRIN AL VITAMINEI D. Breviar / 11

II. DEFICITUL VITAMINEI D / 19

III. VITAMINA D ÎN SISTEMUL IMUN ȘI AUTOIMUNITATE / 33

IV. BOLI AUTOIMUNE REUMATOLOGICE / 45

Artrită reumatoidă / 45

Lupus eritematos sistemic / 50

Spondilită anchilozantă / 57

Boală nediferențiată a țesutului conjunctiv / 59

Scleroză sistemică / 61

Sindrom Sjögren / 65

V. BOLI OSTEOARTICULARE / 67

Osteoporoză / 67

Osteoartrită / 75

VI. BOLI METABOLICE / 83

Obezitate / 83

Diabet zaharat / 88

Sindrom metabolic / 96

VII. BOALĂ RENALĂ CRONICĂ / 103

VIII. BOALĂ INTESTINALĂ INFLAMATORIE / 111

IX. BOLI HEPATICE / 123

Steatohepatită nealcoolică / 124

Ciroză biliară primitivă / 126

Hepatopatie cronică alcoolică / 128

Hepatită cronică virală C / 130

X. BOLI CARDIOVASCULARE / 137

Cardiopatie ischemică / 139

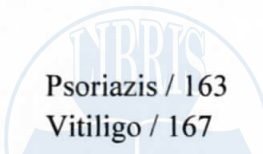
Arteriopatii periferice / 141

Insuficiență cardiacă / 142

Hipertensiune arterială / 146

Ateroscleroză / 149

XI. BOLI DERMATOLOGICE / 163

Psoriazis / 163

Vitiligo / 167

XII. BOLI ENDOCRINE / 173

Hipertiroidism / 173

Tiroidită Hashimoto / 174

Hipoparatiroidism / 176

Hiperparatiroidism / 177

Boală Addison autoimună / 177

XIII. TRANSPLANT DE ORGAN / 179

XIV. ÎMBĂTRÂNIRE / 187

XV. BOLI NEUROLOGICE / 195

Scleroză multiplă / 195

Boala Parkinson / 202

Boala Alzheimer / 207

Miastenie gravis / 212

ANEXE / 215

A

ACE - angiotensin-convertază
 ACR - rejet acut al grefei
 ADN - acid dezoxiribonucleic
 ADP - adenzin-fosfat
 ANP - peptid atrial natriuretic
 AP - arteriopatii periferice
 APC - celule prezentatoare de antigen
 APP - proteină precursoră a amiloidului
 APT - anticorpi antiperoxidază tiroidiană
 AR - artrită reumatoidă
 ARB - blocant al receptorului angiotensinei
 ARN - acid ribonucleic
 ARNm - ARN mesager
 ATG - anticorpi antitiroglobulină
 ATS - ateroscleroză
 ATRA - acid retinoic all-trans

B

BA - boală Alzheimer
 BAD - boală Addison
 BAI - boală autoimună
 BASDAI - indice al activității spondilitei anchilozante
 BC - boală Crohn
 BCV - boală cardiovasculară
 BG - boală Graves
 Bh - boală hepatică
 BII - boală intestinală inflamatorie
 BNȚC - boală nediferențiată a țesutului conjunctiv
 BP - Boală Parkinson

C

CBP - ciroză biliară primitivă
 CDAI - indice de activitate al bolii Crohn

CHC - hepatită cronică virală C
 CI - cardiopatie ischemică
 CMV - virus citomegalic
 COL - colesterol
 COX - ciclooxigenază
 CRP - proteină reactivă C
 CTLA - antigen al limfocitului T citotoxic
 CV - cardiovascular

D

DAS - scor al activității artritei reumatoide
 DBP - proteină de legare a vitaminei D
 DC - celule dendritice
 DEX - dexametazon
 DMO - densitate minerală osoasă
 DZ - diabet zaharat

E

EBNA - anticorpi anti-antigen nuclear al EBV - virus Epstein Barr
 ECM - matrice extracelulară
 EGF - factor de creștere endotelial

F

FCP - peptidă plasmatică C
 FDA - Administrația Alimentelor și Medicamentelor din SUA
 FGF - factor de creștere a fibroblaștilor

G

GC - glucocorticoizi
 GDNF - factori neurotrofici derivați glial
 GFR - rată a filtrării glomerulare
 GM-CSF - factor de stimulare a coloniilor de granulocite și macrofage
 GSH - glutation

H

HbA1c - hemoglobină glicozilată
 HBD - defensină B umană
 HBI - indice Harvey-Bradshaw al activității bolii Crohn
 HCA - hepatită cronică alcoolică
 HD - hemodializă
 HDL - lipoproteină cu densitate mare
 HDL-C -HDL- colesterol
 HLA - antigen limfocitar uman
 HTA - hipertensiune arterială

I

IC - insuficiență cardiacă
 ICU - unitate de terapie intensivă
 IFN - interferon
 IgG - imunoglobulină G
 IL - interleukină
 IM - infarct miocardic
 IMC - indice al masei corporale
 IMO - indice al masei osoase
 IR - receptor insulenic

L

LCR - lichid cefalorahidian
 LES - lupus eritematos sistemic
 LDL - lipide cu densitate mică
 LL-37 - cathelicidină
 LPS - lipopolizaharid

M

MCP-1 - proteină chemotactică monocitară
 mDC - celule dendritice mioeloidice
 MG - miastenie gravis
 MGAT - manozil-glicoprotein-acetilglucosaminil-transferază
 MHC - complex major de histocompatibilitate
 MCG - microcentigrame

MICRG - micrograme
 MMC - linie celulară mezenchimală multipotentă
 MMP - metaloproteinază matriceală
 MRI - indice al rezonanței magnetice
 MRIS - scorul imaginii rezonanței magnetice

N

NAFLD - boală hepatică nealcoolică
 NASH - steatohepatită nealcoolică
 NF - factori neurotrofici
 NF-kB - factor nuclear de transcripție
 KB
 NIH - Institut Național de Sănătate al SUA
 NKC - celule ucigașe naturale
 NL - nefrită lupică
 NMDA - N-metil D-aspartat
 NO - oxid nitric
 NOD - diabet zaharat neobez (experimental)
 NS - nitroxid-sintază
 NSpa - spondilartrită nediferențiată
 nTreg - limfocite T reglatoare naturale
 NYHA - Asociația Newiorcheză a Inimii

O

OA - osteoartrită
 OAS - osteoartrită a șoldului
 OB - obezitate
 OP - osteoporoză
 OPG - osteoprotegerin

P

PBMC - celule mononucleare sangvine periferice
 PCR - reacție în lanț a polimerazei
 pDC - celule dendritice plasmocitoide
 PARP - poliadenozin-riboză-polimerază

PPAR - proliferator al peroxizomului
PS - psoriazis
PTH - parathormon
PUFA - acizi grași polinesaturați
PUVA - psoralen însoțit de UVA

R

RANK - activator al NF-kB
RANKL - ligand al RANK
RAS - sistem renină-angiotensină
RCT - trial randomizat & controlat
ROS - specii reactive ale oxigenului
RMN - rezonanță magnetică nucleară
RVS - răspuns viral susținut

S

ScS - scleroză sistemică
ScSd - ScS difuză
ScSl - ScS limitată
SM - scleroză multiplă
SLEDAI - indice de activitate al bolii lupice
Smet - sindrom metabolic
SNC - sistem nervos central
SOD - superoxid - dismutază
SpA - spondilită anchilozantă
SSD - sulfat sodic de dextran
SSj - sindrom Sjogren

Ș

ș.a. - și alții
ș.c. - și ceilalți

T

TA - tensiune arterială
TAT - terapie antitiroidiană
Test-M -test mini-mental
TGF - factor de transformare a creșterii
TH - tiroidită Hashimoto

Th - limfocite T helper (ajutătoare)
Tho - Th pluripotente
TIMP - inhibitor al MMP
TLR - receptor toll-like (ca un clopot)
Treg - limfocite T reglatoare
TNF - factor de necroză tumorală
TSH - hormon hipofizar stimulator al tiroidei
TSHr - receptor al TSH
T1/2 - timp de înjumătățire

U

UC -colită ulceroasă
UCDI - indice de activitate a UC
UVA - ultraviolete A
UVB - ultraviolete B

V

VAT - țesut adipos visceral
VD - vitamină D
VDR - receptor al VD
VDRE - element de răspuns al VDR
VDRa - agonist al VD
VDRnuc - receptor nuclear al VD
VEGF - factor de creștere al endoteliului vascular
VHC - virus al hepatitei C
Vs - versus (=față de...)
VLDL -LDL cu densitate foarte joasă

W

Wheezing - respirație șuierătoare